

מנחות יד

חכמים	רבי יוסי	
זה וזה פיגול וחייבין עליו כרת	אזתה החלה ואותו הסדר שחישב עליו – פיגול וחייבין עליו כרת, והשני פסול ואין בו כרת	שחט שני כבשים לאכול אחת מן החלות למחר, הקטיר שני בזיכין לאכול אחד מן הסדרים למחר

אמר רב הונא: אומר היה רבי יוסי, פיגל בירך של ימין – לא נתפגל הירך של שמאל.

- איבעית אימא סברא: לא עדיפא מחשבה ממעשה הטומאה, אילו איטמי חד אבר מי איטמי ליה כוליה?
- איבעית אימא קרא: "והפסח האכלת אמונו צונה תשא" – ממנו ולא מחבירו.

קושי של רב נחמן על דברי רב הונא: וחכמים אומרים, לעולם אין בו כרת עד שיפגל בשתייהן בכזית.

- **בשתייהן – אין**
- באחת מהן – לא מני?
- אילימא רבנן – אפילו באחת מהן נמי!
- אלא פשיטא רבי יוסי.
- אי אמרת בשלמא חד גופא הוא – משום הכי מצטרף
- אלא אי אמרת תרי גופי נינהו – מי מצטרפי?

תירוץ 1: הא מני? רבי היא, דתניא: **השוחט את הכבש לאכול חצי זית מחלה זו, וכן חבירו לאכול חצי זית מחלה זו, רבי אומר: אומר אני שזה כשר.**

- טעמא דאמר **חצי חצי**, אבל אמר **כזית משתייהן** – מצטרף. שאלה על התירוץ: ורבי, אליבא דמאן?
- אי אליבא דרבנן – אפילו באחת מהן נמי!
- אי אליבא דרבי יוסי – הדר קושיין לדוכתיה.
- תירוץ: לעולם אליבא דרבנן, ולא תימא "עד שיפגל בשתייהן", אלא [אימא] "עד שיפגל בשניהן", ואפילו באחת מהן.
- ולאפוקי מדברי מאיר, דאמר: **מפגלין בחצי מתיר**, קא משמע לן דלא.
- קושי: אי הכי, מאי "לעולם"?
- אי אמרת בשלמא **בשתייהן ובשניהן**, ורבי יוסי היא, ולאפוקי מדברי מאיר ומדברנן קאתי – היינו דקאמר "לעולם".
- אלא אי אמרת רבנן, ולאפוקי מדברי מאיר, מאי "לעולם"?
- קושי 2 על דברי רב הונא: ועוד, הא אמר רב אשי: תא שמע, **רבי אומר משום רבי יוסי: פיגל בדבר הנעשה בחוץ – פיגל, בדבר הנעשה בפנים – לא פיגל. כיצד? ... היה עומד בפנים ואמר: "הריני מזה על מנת להקטיר אימורין למחר ולשפוך שיריים למחר" – לא פיגל, שמחשבה בפנים בדבר הנעשה בחוץ. היה עומד בחוץ, ואמר: "הריני שוחט על מנת לשפוך שיריים למחר ולהקטיר אימורין למחר" – פיגל, שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בחוץ.**
- לשפוך שיריים, לאיפגולי מאי?**

- אילימא לאיפגולי דם – דם מי מיפגל? והתנן: **אלו דברים שאין חייבין עליהן משום פיגול: הקומץ, והלבונה, והקטורת, ומנחת כהנים, ומנחת נסכים, ומנחת כהן משיח, והדם!**
- אלא פשיטא לאפגולי בשר, השתא ומה התם דלא חשיב ביה בבשר גופיה, אמר רבי יוסי מיפגל, הכא דחשיב ביה בזבח גופיה, לא כל שכן דפיגל בירך ימין פיגל בירך שמאל?
- קושי 3 על דברי רב הונא: ועוד, האמר רבינא: תא שמע, **הקומץ את המנחה לאכול שיריה או להקטיר קומצה למחר, מודה רבי יוסי בזו שפיגל וחייבין עליו כרת.**
- להקטיר קומצה, לאיפגולי מאי?**
- אילימא לאיפגולי קומץ, קומץ מי מיפגל? והתנן: **אלו דברים שאין חייבין עליהן משום פיגול: הקומץ כו'!**
- אלא פשיטא לאיפגולי שיריים. השתא ומה התם, דלא חשיב בהו בשיריים גופיה, מיפגלי – הכא דחשיב בהו בזביחה גופה, לא כל שכן?



הבנה אחרת בדברי ר' יוסי: אלא אמר רבי יוחנן: היינו טעמא דרבי יוסי –

- הכתוב עשן גוף אחד - דעכבי אהדדי ← ערבינהו – מתערבין, דהכתוב עשן גוף אחד
- והכתוב עשן שני גופין – דאמר רחמנא: הא לחודה עבידא והא לחודה עבידא ← פלגינהו מיפלגי, דהכתוב עשן שני גופין.

משנה – ר' יוסי אומר: אותה החלה ואותו הסדר שחישב עליו – פיגול וחייבין עליו כרת, והשני פסול ואין בו כרת	ברייתא - וחכמים אומרים, לעולם אין בו כרת עד שיפגל בשתייהן בכזית.
הכתוב עשן שני גופין - פלגינהו מיפלגי	הכתוב עשן גוף אחד - ערבינהו – מתערבין

שאלה: בעי רבי יוחנן: פיגל בלחמי תודה מהו, במנחת מאפה מהו?

תשובה: תנא ליה רב תחליפא ממערבא: **וכן אתה אומר בלחמי תודה, וכן אתה אומר במנחת מאפה.**

ברייתא: תנו רבנן: **בשעת שחיטה חישב לאכול חצי זית, ובשעת זריקה חישב לאכול חצי זית – פיגול, מפני ששחיטה וזריקה מצטרפין.**

- איכא דאמרי: **שחיטה וזריקה**, דתרווייהו מתירין – אין, קבלה והולכה – לא.
- ואיכא דאמרי: הנך דמרחקן, וכל שכן הני דמקרבן.
- קושי על הברייתא: איני? והא תני לוי: **ארבע עבודות אין מצטרפות לפיגול, שחיטה וזריקה, קבלה והולכה!**

תירוץ: אמר רבא, לא קשיא: הא רבי, הא רבנן. דתניא: **השוחט את הכבש לאכול חצי זית מחלה זו, וכן חבריו לאכול חצי זית מחלה זו, רבי אומר: אומר אני שזה כשר.**
דחיית התירוץ: אמר ליה אביי: אימר דשמעת ליה לרבי – חצי מתיר (שחיטת כבש אחד) וחצי אכילה, כולו מתיר (שחיטה או זריקה) וחצי אכילה מי שמעת ליה?
קושי על הדחייה: אמר ליה רבא בר רב חנן לאביי: ואי אית ליה לרבי כולו מתיר וחצי אכילה, לגזור חצי מתיר וחצי אכילה אטו כולו מתיר וחצי אכילה, דהא רבי יוסי גזר ורבנן גזרי!

- רבי יוסי גזר, דתנן: **להקטיר לבונה למחר, רבי יוסי אומר: פסול ואין בו כרת, וחכמים אומרים: פיגול וחייבין עליה כרת.**
- ורבנן נמי גזרי, דתנן: **פיגל בקומץ ולא בלבונה, בלבונה ולא בקומץ – רבי מאיר אומר: פיגול וחייבין עליו כרת, וחכמים אומרים: אין בו כרת עד שיפגל בכל המתיר.**
תירוץ: אמר ליה: הכי השתא?

המקרה שעליו גזר	המקרה שבגללו גזר
גזר רבי יוסי קומץ דלבונה	קומץ דמנחה
רבנן גזרי קומץ	קומץ דמנחת חוטא
רבנן גזרי לבונה	לבונה הבאה בבזיכין
רבנן גזרי כבש, בזך	כבש חבירו, בזך חבירו

אלא הכא, מי איכא חצי מתיר וחצי אכילה בעלמא, דליקום וליגזר?
חיזוק לתירוץ: הכי נמי מסתברא, דטעמא דרבנן משום הכי הוא, דקתני סיפא: **מודים חכמים לרבי מאיר במנחת חוטא ומנחת קנאות שאם פיגל בקומץ שפיגול, וחייבין עליה כרת, שהקומץ הוא המתיר.** הא למה לי למיתנא כלל? פשיטא, מי איכא מתיר אחרינא? אלא לאו הא קא משמע לן, דטעמא דקומץ משום דאיכא קומץ דמנחת חוטא דדמי ליה.

סתיירה - שחיטה וזריקה	ברייתא 1	ברייתא של לוי
פתרון - רבא	רבנן	אין מצטרפות
דחיית דברי רבא ע"י אביי		רבי - השוחט את הכבש לאכול חצי זית מחלה זו, וכן חבריו לאכול חצי זית מחלה זו, רבי אומר: אומר אני שזה כשר.
קושי על אביי		רבי רק אמר דבריו בחצי מתיר ולא בשחיטה וזריקה שכל אחת מתיר שלם
תירוץ		אם במתיר שלם וחצי אכילה, מצטרפים לפיגול, אז בחצי מתיר וחצי אכילה יש לגזור ולמה רבי הכשיר?
		אין מקרה של מתיר שלם וחצי אכילה שיש בו פיגול שבגללו נגזור

